

ת"פ 989/12 - מדינת ישראל נגד לילך וקנין

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו
ת"פ 21-989 מדינת ישראל נ' וקנין(עוצר)

לפני כבוד השופט מעון בן ארי
הנאשמה מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד אורן פז

נגד
הנאשמת לילך וקנין
ע"י ב"כ עו"ד אלעד רט

阄 דין

כללי

הנאשמת הורשעה, בהתאם להודאתה בעובדות כתוב האישום המתווך, בעבירה של **המתה בנסיבות דעת**, לפי סעיף 130ג לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

בהתאם לעובדות, בתאריך 18/11/2014, עובר לשעה 14:44, פגשה המנוחה בסמוך לרחוב יסוד המעלה בתל אביב את הנאשמת, ובין השתיים התעורר ויכוח על רקע חוב הקשור לרכישת סמים.

בחולף מספר דקות, הלכה המנוחה על המדרכה ברחוב כאשר הנאשمت Dolkeit אחרת. המנוחה ירדה לכਬיש, במטריה לחצותו, ומשהה בינה באופנו מתקרב לכיוונה, נעצרה.

בשלב זה, התקרבה הנאשמת אל המנוחה, דחפה אותה בגבה והפילה אותה לכਬיש, תוך שהיא מודעת לאפשרות תנועת כלי רכב במקום ותוך שהיא נוטלת סיכון בלתי סביר לאפשרות כי המנוחה טיפול מחייב רכב חולף ולאפשרות גרים מתוודה כתוצאה מכך.

המנוחה נפלה במרכז הכביש ובתווך כר פגע בה האופנו, והמנוחה נותרה שרואה על הכביש.

הנאשמת הבחינה בפגיעה האופנו במנוחה, אך נמנעה מההושיט עזרה והתרחקה מהמקום, כשהיא נוטلت סיכון לאפשרות גרים מתוודה של המנוחה. רוכב אופנו שהבחן בתרחש הלו בעקבות הנאשמת ומגע ממנה לעוזב את המקום.

כתוצאה ממעשה של הנואשת, נגרמו למנוחה חבלות חמורות הכוללות שברים רבים בצלעות ובחוליות הגב וכן דימום רב במוח. המנוחה פונתה לטיפול בביתחולים, נותחה פעמים אחדות והוא הורדמה והונשמה.

בתאריך 9/12/2021 נפטרת המנוחה מפציעה, בביתחולים.

בהתאם להסכמות בין הצדדים, כתב האישום תוקן, הנואשת הוודה והורשעה כאשר הצדדים לא הגיעו לכל הסכומות בנוגע לעונשה.

ראיות לעונש

בנסיבות הצדדים הוגג בית המשפט סרטון המתעד את האירוע מושא גזר הדין.

מטעם המואישה הוגה הצהרת נגעת העבירה במ/1, הגב' א"י, אחות המנוחה, בשם משפט המנוחה. שיטתה כי אבדן אחותה משפייע ומשליך על בני המשפחה כולם, וביחד על האם אשר נהגה להסתיע במנוחה שהתגוררה עמה וטיפלה בה במסירות. צינה כי המנוחה הייתה אישה אהובה על בני משפחתה ומשמעותית עבורם, וחסרונה דומיננטית ומרגשת בכאב. ביקשה מבית המשפט להטיל ענישה משמעותית שתשקף את נסיבות מותה האכזריות של המנוחה ויעשה צדק עם בני המשפחה.

מטעם ההגנה הוגה חוות דעת פסיכו-סוציאלית מתאריך במ/2 שנערכה ע"י ד"ר גILI תמיר, עו"ס מוסמכת. להלן יובא פירוט חוות הדעת, אשר רשותה לפניה הערת המואישה לפיה ההתיחסות לעובדות המקרה לא תחרוג מעובדות כתוב האישום.

מחוות הדעת עולה כי הנואשת, בת 44, רווקה ולא ילדים. הנואשת תיארה כי גילה במציאות חיים מרכיבת, כאשר אמה התמודדה עם סכיזופרניה ועם נתיות דיכאוןיות, שני הוריה היו מכורים לאלכוהול והוא הייתה חשופה לאלימות בבית, וקשר קשה בין ההורים. הנואשת סיפרה כי הקשיים בלבדה הובילו אותה לשנות מרבית שעות היממה מחוץ לבית, עד שבגיל 12 הוצאה מהבית לפנימיה ובתקופה זו ביצעה ניסיון אבדני באמצעות בליעת כדורים. בעקבות האירוע חזרה להתגורר בבית ההורים ובחילוף כשנה יצאה שוב מהבית ובערבה להתגורר בבית קרובת משפחה, שם נחשפה לראשונה לסמים, התחללה לצרוך סמים, לרבות כאלה מסוימים קשים. בתקופה זו חלה הידדרות משמעותית במצבה של הנואשת. מטעמי צנעת הפרט לא ארכיב אך אצין כי הנואשת סיפרה על פגיעות שחוויתה, החמורה קשה במצבה הנפשי, הידדרות לכדי ביצוע עבירות פליליות והשתלבותה במעוונות לנוער בסיכון בעקבות האמור.

בגיל 17 נעצרה לראשונה והיא מתארת את המעצר כחויה חיובית, מקום שהוא מוגן עבורה וסייע לה להתחיל בהליך גמילה מסמים. לאחר שחרורה, חזרה להתגורר בבית הוריה, הוסיפה להשתלב בטיפול בתחום ההתמכרות, שמרה על ניקיון מסמים ואף השתלבה במכינה טכנולוגית והשלימה 12 שנות לימוד. ואולם, הנואשת לא הצליחה לשמור על יציבות בחיה, חזרה לצרוך סמים ולנהל אורח חיים שלו עד אשר נעצרה וריצה מהסר נוסף במשך ארבע שנים. גם מאסר זה היטיב לכארה עם הנואשת שכן סייע לה להתנקות מסמים, וכן הצליחה לשמור על ניקיון מסמים גם מספר שנים לאחר שחרורה.

בשנת 2009 אchia של הנואשת נפטר כתוצאה מצריכת יתר. מותו ערער את הנואשת, הסב לה צער וכאב ובעקבותיו חזרה לעשות שימוש בסמים, לצד השימוש בתחלפיים. למרות האמור, הנואשת מסרה כי בתקופה זו הצליחה לניהל

שגרת חיים נורמטיבית, לצד השימוש בסמים.

בשנת 2016 הוצאה הנאשمة לעשות שימוש בסמים סינטטיים, שגרמו לה, לדבריה, לחווות מצב פסיכוזה והוא אושפזה בבית החולים הפסיכיאטרי באאר יעקב. לאחר שחרורה, הושפץ מצבה להידרדר, היא עסקה בזנות והתגוררה ברחוב עד שהחלה להסתיע בעמותות תומכות לנשים ונקלטה בדירת חירום שהייתה מקום מוגן עבורה.

בסוף שנת 2018, הוצאה הנאשمة להסתיע בעו"ס דירת החירום, היא קיבלה "יעוץ פסיכיאטרי מפסיכיאטר דירת החירום, שאבחןתו סייעה לה לקבל הכרה של הביטוח הלאומי בגין על רകע נפשי.

בשנה מאוחר יותר, חוותה הנאשمة אירוע פוגעני נוסף בעקבותיו הפסיכה את הטיפול, ניתקה קשר עם דירת החירום וחזרה לצרוך סמים באופן אינטנסיבי ולנהל חיים שלולים, לרבות עסקון בגין.

צוין כי חוות הדעת מעלה כי הנאשمة אוביינה כסובלת מפוסט טראומה כתוצאה פגיעות ואירועי עבר חוותה, כי גורמי הטיפול טיפולו בה במסגרת דירת החירום התרשמו "مפוסט טראומה מורכבת וכן מקשישים חברתיים משמעותיים שנבעו ממנה" ואולם, לא הוגש חוות דעת מקצועית בעניין זה. התרומות עורכת חוות הדעת כי השימוש האינטנסיבי בסמים נועד לברירה מרצף הפגיעה העבריה בחיה וביטה "קט של ריפוי עצמי".

בהתייחס לאירוע, הנאשمة תיארה קשר חברי קרוב עם המנוחה. סיפרה כי השתיים הכירו בבית הסוהר בשנת 2001 ומאז קיימו יחסי חברות, שנשען בעיקר על דמיון שמצאו באורח החיים השولي ובחוויות שליליות משותפות שחוו, ובלשונה של הנאשمة "קשר כל כך עמוק, מלא בחוויות חיים כל כך קשות של שניינו, בחים לא הייתה מאמין שזה יגמר ככה". הנאשمة סיפרה על הרקע לאירוע, תיארה שימוש מסיבי בסמים ביום האירוע וועובר להתרחשותו, ויכוח מילולי בין ובין המנוחה שהסלים. הנאשمة הביעה כאב עז וחרטה עמוקה על המעשים ותוצאתם הרסנית והתרומות עורכת חוות הדעת כי אמירותיה של הנאשمة ביחס למנוחה ולאירוע הין אותנטיות וללא במעט העצמי שהביעה, ושמלווה אותה מאז הפגיעה.

במהלך תקופה מעכראה, השתלבה הנאשمة בתעסוקה ובHALICS טיפולים קבוצתיים ופרטניים ובירור שערכה עורכת חוות הדעת מול שב"ס הולא כי הגורמים שב"ס התרשמו מהנאשمة לחיבר, ובעיקר מתפקודה היציב והחיובי, באופן ניטילת האחריות, הבעת החרטה והתגיסותה להליכים הטיפוליים.

עיקרי טיעוני הצדדים לעונש

ב"כ המאשימה עומד על החומרה המשתקפת מעובדות כתוב האישום המתוקן תוך שהציג כי הנאשمة הפילה את המנוחה לכਬש, תוך שהיא מודעת לאפשרות תנوعת כל' רכב במקום ולמעשה נטלה סיכון בלתי סביר שהמנוחה תיפגע מכלי רכב חולף ולאחר מכן גרים מותה כתוצאה מכך. לאחר שהמנוחה נפלה למרץ הכבש ונפצעה, נמנעה הנאשمة מהושטת עזרה. המנוחה פונתה לבית החולים שם נותחה, וסופה של האירוע, בפתרתנה של המנוחה בבית החולים.

עוד טוען, כי גם שהנאשمة לא חפיצה בתוצאות מעשה ובמוצאה של המנוחה, וכי אין לשוליך כי קדמה לכך של המנוחה את הנאשمة, הרי שדחיפה של המנוחה לעבר כביש הייתה מכוונת, באופן בו הנאשمة הייתה מודעת למעשיה ונטלה סיכון בלתי סביר לתוצאות גרים מותה ועל כן, לשיטת המאשימה, מדובר בסיסן נפשי של קלות דעת ברף הגבוה

של עבירות המתה. עוד בעניין היסוד הנפשי, נטען כי דחיפת המנוחה לככיש הוא מעשה שנעדר הלימה או פרופורציה לוויכוח המקדים; וכי הטענה לפיה הנאשمت הייתה תחת השפעת סמים אינה סיבה להקל עם הנאשמת, אלא אף מהויה, לעמדת המאשימה, סיבה לחומרה.

ב"כ המאשימה הדגיש את הערך המוגן שנפגע שענינו קדושת החיים, והעובדה כי הנאשمت גרמה למוותה של המנוחה ותווצרות מעשה הן החמורים ביותר שיכלות להיות, וכך גם מידת הפגיעה בערך המוגן.

ב"כ המאשימה התייחס לרפורמה בדיני המותה ככל שמתיחסת לסוג העבירה עסוקין, וטען כי העבירה בה הורשעה הנאשמת, אשר עונשה/mark> עונשה המקסימלי עומד על 12 שנים, משקפת את העונישה שהייתה נהוגה בעבר לתקן, בעבירות הריגה שבוצעו מתוך יסוד נפשי של קלות דעת.

על בסיס האמור, ולאחר שהגish פסיקה הנוגעת למדיניות העונישה, טען ב"כ המאשימה כי יש לקבוע מתחם עונישה אשר נע בין 8 ל- 11 שנות מאסר.

באשר לעונש המתאים, עתר לרף התיכון של המתחם לו טען, בשל נסיבותה האישיות המורכבות של הנאשمت, שאין חולק לגביון, הגם שלחוובתה של הנאשمت 7 הרשעות קודמות בעבירות אלימות, לרבות כלפי שוטרים, עבירות רכוש וסמים בגין נידונה בעבר לעוני מאסר.

ב"כ המאשימה התייחס לחוות הדעת שהוגשה מטעם ההגנה, לנسبות חייה המורכבות של הנאשמת כפי ש郿ורדות שם והביע הסתייגות מהחלקים בחוות הדעת שמתיחסים לאבחנות פסיכיאטריות שכן לא גבו בחוות דעת של הגורם המKeySpecי המוסמן.

לאור כל האמור, עתר ב"כ המאשימה להטיל על הנאשمة 8 שנות מאסר בפועל לצד מאסר מותנה ופיizio בגובה של 100,000 ₪ עבור משפחתה של המנוחה.

ב"כ הנאשמת הדגיש בטיעונו את נסיבותיו יוצאות הדופן של האירוע. ברקע לאיירוע, ויכוח מקדים שהתגלו בין הנאשמת למנוחה, שכלל דחיפות הדדיות עד שהמנוחה עזבה את המקום והנאשمت מיהרה אחריה. בשלב מסוים, נעצרה המנוחה בשפט הכבש ובשלב זה הגיעו אליה הנאשمت ודחפה אותה בגבה באופן ספונטאני. בעקבות הדחיפה, נפלה המנוחה לככיש ובאותו הרגע, באופן מצמרר, חלף אופנו בכבש ופגע בה.

אמנם, הנאשמת דחפה את המנוחה לעבר כביש, אולם נסיבה זו, לטענת ב"כ הנאשמת, היא בעלת ממד של אקרים, שכן בנקודתזה, באופן מקרי, הצלחה הנאשמת להשיג את המנוחה וباותה מידה, ככל שהייתה המנוחה נעצרת בנקודתה אחרת, הייתה הנאשמת דוחفت את המנוחה לעבר משטח אחר ולא היה מדובר באירוע של דחיפה לעבר כביש. בסיבות אלה סביר כי יש להתחשב בכך שלא מדובר בדחיפה לככיש באופן מכוון. עוד הדגיש כי הנאשמת לא הבחינה באופןו חולף וודאי שלא צפתה בפגיעה המנוחה על ידי אותו האופנו. עוד הוזכר כי ברקע אלימות הדדיות וכי הנאשמת הייתה תחת השפעת סמים, לא במלוא חושיה, הגם שלא באופן בו מתגבש סיג.

נתון נוסף בו ביקש ב"כ הנאשמת להתחשב הוא מידת הכוח והאלימות בהם נקטה הנאשמת כלפי המנוחה. הדגיש שמדובר ברף אלימות נמוך ביותר, של דחיפה קלה בגב, שכאמור נעשתה ללא תכנון מוקדם, והיעדר קוראלציה בין רף האלים בו נקטה הנאשמת ובין התוצאה החרסנית, שכן במצב דברים רגיל מידת האלים שהופעלה לא יכולה לגרום

למותו של אדם. בשל כך, סבור ב"כ הנאשמה שהתווצה שנג儒家 בסופו של אירוע, הינה מקרית ולא טבעית למעשה.

לאור האמור, סבור כי היסוד הנפשי של הנאשמה ניצב ברף הנמור ביותר של קלות הדעת, על גבול הרשות.

ב"כ הנאשמה התייחס לקושי להפנות למדייניות ענישה נוהגת במקרים דומים, נוכח ייחודיות המקרה ונסיבותיו החיריגות. הפנה לתיקי המתה בתאותות דרכיםabisod נPsi של רשלנות ושל קלות דעת, במסגרתם מוטלים עונשי מאסר בעבודות שירות או חודי מאסר בודדים; הפנה לתיקי המתה בעקבות מעשי אלימות, שעוסקים ברף אלימות גבוהה יותר שגרם לממות ומידת המודעות ל/gotoachא במרקם הללו היא בעוצמה גבוהה יותר.

בשל כל האמור, עתר לקבעת מתחם ענישה שנע בין שנת מאסר ועד שלוש שנים מאסר.

באשר לעונש המתאים לנאשמת, עתר לקבע את עונשה ברף הנמור של מתחם הענישה וזאת בשל נסיבותה האישיות, המורכבות המשפחתית שהביאה אותה לנהל אורח חיים הירודוטי, פגיעות שחוויתה, הכל כפי שפורסם בהרחבה בחוות הדעת שהוגשה. כמו כן הפנה לכך שהעבר הפלילי בעניינה של הנאשمة התיישן ומazel שנת 2005 לא ביצעה עבירות. עוד ביקש להתחשב בהודאתה של הנאשמת ונטילת האחריות, שילובה בהליך שיקומי במסגרת שב"ס מזה השנה כאשר במסגרת הטיפול מוסרת בדיקות נקיות משירדי סם והוא צפוי להשתלב גם בטיפול קבוצתי.

ב"כ הנאשמת ציין את יחסיה החברות הקרובים ששררו בין הנאשמת למנוחה, משך שנים רבים, ותחושים של אבדן, כאב ואשמה שחשאה הנאשמת בעקבות התווצה הטרגית שנג儒家 ממעשיה.

ביחס לרכיב הפסיכיאטרי, עתר להתחשב בכך שמדובר ברף נמוך של עבירות המתה ולקבע שיעור פיזי סמלי.

דברה האחרון של הנאשמת

הנאשמת בדברה האחרון, שנמסר בעלפה ובכתב, שיתפה ביחסיה החברות שהיו לה עם המנוחה ובצער הגadol שחשאה בעקבות מותה, כך בלשונה - "eskibalti את הבשורה שהיא לא קמה קיבלת את הבשורה כי קשה מכולם... בחיים לא חלמתי שיקרה לי סיטוט זהה". הנאשמת הביעה חריטה עמוקה על מעשיה, ציינה כי במסגרת המעצר היא עבדת ומשולבת בטיפול ומבנה את הדרך השיקומית לצריכה לעשות למען עירicht שינוי בחיה.

דין והכרעה

קבעת מתחם העונש ההולם

כידוע, יש לקבוע תחילת את מתחם העונש ההולם למעשה של הנאשמת בשים לב לערכים המוגנים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם, לנסיבותם בהן בוצעו העבירות ובהתחשב במדייניות הענישה הנוהגת בפסקה במקרים דומים.

עת עסוקין בעבירות המתה, נראה שאון נדרש להסביר מילים באשר לערכים המוגנים שנפגעו כתווצה מהמעשים ולמידת הפגיעה המשמעותית בהם. מדובר בערך קדושת חי אדם, הערך החברתי הראשון במעלה, לצידיו נפגעו גם ערכים מוגנים של הצורך לשמור על בטחונו של אדם ועל שלמות גופו.

בבקשר זה, יפים הדברים שנקבעו בע"פ 6988/12 **ראובן נ' מדינת ישראל** (27/9/2012): "התכלית השורשית ביותר של הדיון הפלילי היא ההגנה על קדושת החיים; ח"י האדם הם ערך עליון שיש לכבד, ועלוי על בתיהם המשפט לגונן".

ובע"פ 3545/18 **קיקס נ' מדינת ישראל** (24/2/2019) (להלן - **ענין קיקס**): "מנקודת מבט מוסרית ומשפטית יש לחת ביטוי לערך קדושת החיים, וזאת לא רק באמצעות הטלת איסור פלילי על פגיעה בערך זה, אלא גם בଘירת העונש המתאים. על העונש להיקבע מתוך הבבנה הבסיסית כי כל אדם הוא עולם ומלאו, ופגיעה בו היא, ככלעצמה, מעשה חמור מאוד ממשות. יתרה מכך: פגיעה באדם אחד פוגעת לא רק בעולמו שלו, אלא גם בעולמות של אלו הקרובים לו - משפחה וחברים, שנאלצים להתמודד עם קשיים שאין דבר שיכל לרככם. לכך יש לתת את המשקל הראוי..."

נסיבות ביצוע העבירה-

עובדות כתוב האישום המתוון מלמדות כי מעשה הנאשמה אירע בעקבות ויכוח עם המנוחה, על רקע חוב הקשור לרכישת סמים. לאחר אותו הוויכוח, עזבה המנוחה את המקום בו שהו, והנאשמת שמה פעימה אחרת. כאשר הגעה המנוחה לצדיה של כביש והבחינה באופןו מתקרבת אליו, עצרה. אז, הגיעו אליה הנאשמת ובנקודה זו, דחפה אותה הנאשמת בגבה, בעוצמה שגרמה לה ליפול על הכביש. בשלב זה, אופנוו שנסע בכביש פגע במנוחה וגרם לה לחבלות אשר לימים הביאו למותה. לאחר המעשה, הנאשמת התרחקה מזירת האירוע עד שנקרהה על ידי עובר אוורה לשוב.

עובדות כתוב האישום המתוון ומטייעני הצדדים עולה כי ל谋שה לא קדם תכנון ל谋שה, אלא שמדובר בתגובה ספונטנית של הנאשמת, לאוטו ויכוח מוקדם שהתגלו בינה ובין המנוחה שנסיבותיו ואופן התרחשותו אינם מפורטים בעובדות כתוב האישום המתוון. בהקשר זה ניתן כי קשה לקבוע מסקנות, כפי שביקשתי ב"כ הנאשמת, לגבי היות הנאשמת בהשפעת סמים או לגבי דחיפות הדדיות שקדמו למתואר בכתב האישום.

יוזכור, כי טענת ההגנה הינה כי נודעת מושמעות לרף האלים הנמוך אותו הפעילה הנאשמת, דהיינו, דחיפה של המנוחה. אכן, ככל שמדובר היה בדחיפה בלבד, הרי שהייתה זו עצמת אלימות שאינה ברף הגבוה. שחררי, דחיפה בלבד בנסיבות "רגילות", איננה מקימה בהכרח ציפייה או מהוות נטילת סיכון בלתי סביר לగרים התוצאה של נטילת חי אדם. אולם, במקרה שלפנינו עסקינו בדחיפה של המנוחה אל עבר כביש, בשעת צהרים, בעוד כל רכב חולפים במקום, ומכאן שיש להשיקף על האירוע האלים במלואו. מילים אחרות, הנאשמת לא רק דחפה את המנוחה, אלא שהדחיפה בוצעה בקרבת הכביש שבו כל רכב חולפים, ומכאן נלמדת נטילת הסיכון המשמעותית והמודעת לסקנה הצפוייה.

אשר לטענת ההגנה לפיה יש לתת משקל לכך של מעשי הנאשמת נוסף רכיב של אקרואיות שהשפיע על התוצאה, שכן תוצאות הישראל של מעשה הדחיפה היא גרים התאונה, אשר היא שהביאה, בסופה של אירוע, למותה הטרגי של המנוחה - אפנה **ענין קיקס**, במסגרתו נדון עניינו של מערער שהורשע בעבירה של גרים מות בירושנות, אולם האמור שם יפה גם בעניינו:

"אכן, ניתן לטעון כי תוצאה התאונה אינה אלא תוצר של "הגורל העיוור". דהיינו, טענה של מזל מוסרי (Moral Luck), או ליתר דיוק Moral Unluck. ואולם, גם אם סוגיה זו סבוכה מבחינה פילוסופית ו מבחינה בוחן המציאות, אין בכך כדי

להפחית מהמשמעות שיש לתת לתוצאה שהתממשה..."

-ובהמשך-

"יתר על כן, גם מנוקdot מבט המתמקדת בעושה דזוקא, ולא בקורבנות, ישנה הצדקה לגזרת העונש בהתאם לנסיבות, ככל שתוצאות אלו צפויות הן. בעניינו, התוצאה הטרגית של האירוע ניתנת לצפיה מראש, שהרי הנהג יודע כי הוא אחראי על כל בעל כוח קטלני... גם במקרה להיקף התוצאה, אין זה בגדר חידוש שעל הכבישים מצויים רכבים עם מספר רב של נוסעים, דוגמת אוטובוסים. לכל אלו יש להוסיף כי רכיב המזל עומד, מעצם טبعו, בסיסון של עבירות שהתקיימו מותנית בהתקיימותה של תוצאה אסורה (עבירות "توزאתות"), שכן למבחן העבירה אין בהכרח שליטה על תוצאה התנהגותו. חוק העונשין מכיר בכך שני נאים יכולים לבצע את אותה הפעולה בדיק, אךتوزאתות השונות יובילו להרשעות בעבירות שונות, כפי שניתן לראות, למשל, במקרים של עבירה ניסיון למול עבירה מושלת. לאחרן, אין חלק את האחריות בין הנהג הרשלן לבין הגורל, Caino שותפים הם מבחינת האחריות הפלילית. ידע הנהג כי מעשיו ישבטו על-פי תוצאות מעשייו, שהמנעד הרחב שלו ידוע לכל אחד היושב מאחורי ההגה. הנהג כי כן, בשיטת משפטנו יש לתת נפקות בענישה למידת הנזק החברתי שנגרם כתוצאה מההתנהגות הרשלנית של העושה".

בעניינו, לא ניתן להטעים מן העובדה כי הנאשمة דחפה את המנוחה בגבה, עת עמדה המנוחה על שפת הכביש. הרי, כי **מעשה של דחיפה אדם לעבר כביש, אינו שකול למעשה דחיפה אקראי של אדם העומד על קרקע ניטרלית אחרת, ובנוקודה זו נועז אותו הסיכון הבלתי סביר שנטלה הנאשمة לאפשרות קרות תאונה קטלנית.**

גם אם הנאשمة לא תכננה לדחוף את המנוחה ולהפילה דזוקא לעבר הכביש, הרי שבזמן המעשה הייתה ערה לכך שהמנוחה עמדה בצדו של כביש וערה לאפשרות של מעבר כלי רכב במקום. בנסיבות הללו, המעשה שביצעה, גם אם לא תוכנן, אינו מחייב ממודעות הנאשمة לנטיילת הסיכון הבלתי סביר לאפשרות גרימת התוצאה הקטלנית, גם אם קיומה כי זו לא תתרחש. בנסיבות אלה, מדובר בנסיבות דעת ברף שאיננו נמוך כלל ועיקר.

הנזק הכבד שנגרם כתוצאה מעשייה של הנאשمة, אינו מ tether רק בקיופו חייה של המנוחה, אלא גם בסבל הרב שנגרם למשפחה, כפי שעולה מהמתואר בתצהיר נגעת העבירה (במ/1).

מדייניות הענישה-

מדייניות הענישה הנווגת, משתנה ונבחנת בהתאם לנسبות הספציפיות של כל מקרה וקרה. כפי שטענו הצדדים, במקרה של פגנו בוילט חריגתו של האירוע, הנעוצה בייחוזיות הנسبות, והצברותן. כל אחד מן הצדדים הפנה לפסיקה, גם שלא משקפת בבדיקה את נسبות המקרה, ממנה ביקש לגזר את רף הענישה המתאים.

ע"פ 8/20 **נתנאל בובי נ' מדינת ישראל** (22/5/2022) המערער, נהג בשכורות, בשעת לילה, במהירות העולה על המהירות המותרת, סטה אל הנטייב הנגדי תוך ש恥ה פס הפרדה רצוף והתנגש חזיתית ברכב שנסע מולו. כתוצאה מהתנגשות, נהרג נהג הרכב ורעיתו נחללה קשות. בגין האמור, הורשע, לאחר הлик הוכחות, בעבירות של הריגה, גרימת חבלה חמורה, נהיגה בשכורות ונוהגה ללא רישיון רכב. בית המשפט המחויז קבע כי מתוך הענישה בנסיבות הללו נع בין 5 ועד 10 שנות מאסר והטיל עליו 6 שנות מאסר, מע"ת, פיצוי בסך 50,000 ₪ ופסילת רישיון נהיגה למשך 12

שנים. בערעור, הוסכם כי ההרשעה בעבירות הרגה תומר בהרשעה של המתה בנסיבות דעת שcn המערער פועל בנסיבות דעת ונטל סיכון בלתי סביר בכך שנג בעודו שיכור ובשל שכורתו לא הבחן בעוקמה בדרכו.... ובכך הביא למותו של המנוח ולפצעתו של אשתו". חרב השני בסעיף החיקוק, בית המשפט העליון מצא כי העונש שהוטל על המערער עולה בקנה אחד עם העונשה הרואיה והונוגת בנסיבות האירוע הנ"ל: "נסיבות הדעת במעשה זה היא רעה חוליה בעלת פוטנציאל קטלני, שבמקרה דנן התמשך". ובהמשך - "המעערער גרם לתוכזאה הקטלנית. עולם שלם נאבד. אף יש משקל כבד לפגיעה הקשה באשתו של המנוח. בשים לב לכל אלה, עונש המאסר והפסילה אינם חמורים יתר על המידה. תקופת המאסר בפועל אף נוטה לקויא ביחס להרשעה בעבירות המתה בנסיבות דעת".

ע"פ 8470/19 **מדינת ישראל נ' בורובסקי** (25/8/2021) וערעור נגד שהונפה לפני הכרעת הדין. הורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירה של המתה בנסיבות דעת, בכך שעלה רקע ויכוח עם המנוח, תקף אותו באגרופים, בעט בו בראשו וביתר חלקיו גופו ובהמשך שב ותקף את המנוח במכות אגרוף, בעקבותיה נפל המנוח ומותו נקבע במקום. בית המשפט המוחזק קבע מתחם עונשה שבע בין 3 ועד 9 שנות מאסר והתיל על המערער 5.5 שנות מאסר, פיצוי בסך 75,000 ₪ וענישה נלווה. ערעור המערער על הכרעת הדין נדחה, ומנגד, ערעור המדינה על גזר הדין התקבל, לאחר שבית המשפט העליון מצא כי בנסיבות "המעשה והעונה במקורה שלפנינו" העונש שהוטל אינו משקף את רמת האשם הטעונה במשיח ומכונת לפני המנוח, שנועדה לפגוע בו והובילה בסופה של דבר למותו". ובהמשך - "במushi תקיפה אלימות ממשית ומכונית לפני המנוח, שנועדה לפגוע בו והובילה בסופה של דבר למותו". ובהמשך - "במushi תקיפה חוזרים ונשנים כמפורט בהכרעת הדין, המסתתרים במנות, טמון אשם רב". בענייננו, אמנם נקבע כי המשיב היה קל דעת ביחס לגרימת מוות של המנוח, אך המות אינו תוכזהה של תאונה. הוא תוכזהה של מעשים אלימים, שכן המשיב נגד המנוח, ומכל וחומר יש להחמיר בעונשה". בפסק הדין, הוחמר העונש והועמד על 7 שנות מאסר, וזאת מבלי שמווצה הדין.

ע"פ 764/21 **מדינת ישראל נ' אמיר ابو לבן** (21/4/2021) וערעור שכנדג: המערער, הורשע על יסוד הודהתו בעבירות המתה בנסיבות דעת, סחר בסם מסוכן והחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמאית. במהלך יום היכופורים, נסע המערער ללקוחות במקומות שונים ומכר להם סמים מסוג קוקאין ו- LSD. במסגרת נסיעותיו אלה, נסע בדרך נמיר בתל אביב, במהירות מופרצת, ופגע במנוח,ILD בן 8 שנים, שרכב על אופניו. בית המשפט המוחזק קבע כי מתחם עונשה בגין עבירת המתה בנסיבות אמרות, נע בין 6 ל- 10 שנות מאסר; בגין עבירות הסמים קבע מתחם עונשה נפרד שבע בין 18 ועד 36 חודשי מאסר. על המערער הוטל עונש מאסר כולל, למשך 9 שנים, פיצוי בסך 250,000 ₪, פסילת רישיון נהיגה למשך 10 שנים ורכיבי עונשה נוספים. בית המשפט העליון דחה את הערעור הנוגע לתקופת המאסר לאחר שמצא כי מדובר בנסיבות דעת ברף גבוהה ביותר, והוא שמדובר במאסר המשקף גם את העונשה בעבירות הסמים בהן הורשע. הערעורים שנסבו על שיעור הפיזי ומועד התשלום התקבלו כך ששיעור הפיזי הופחת ל- 120,000 ₪ ומועד התשלום הוקדם.

"המעערר הודה והורשע בעבירת המתה בנסיבות דעת, המצביע על קיומו של יסוד נפשי בנסיבותיה היה מודיע לטיב הסיכון שנשקף מעשי ובסכל זאת בחר לנ' ג דרך בה בחר. במקרה זה, מדובר בנסיבות דעת ברף גבוהה ביותר, חריגה ייחודית בחומרתה, וזאת בשל העובדה כי המערער נסע במהירות המצטה הרבה מעל למהירות המותרת, בטבורה של עיר, בשיאו של יום היכופורים, בהיותו מודע למוסכמה החברתית באשר לשימוש בדרכים ביום זה"... ובהמשך - "czcor, 9 שנות המאסר שנגזרו על המערער משקפות לא רק את חומרת עבירת המתה בה הורשע, כי אם גם את חומרת עבירות הסמים שביצע".

ת"פ (מרכז) 37211-06-18 **מדינת ישראל נ' דימטרו טיקליאן** (30/5/2019) הנאשם הורשע במסגרת הסדר טיעון בעירה של הריגה, עובר לתיקון 137, בכר של אחר בילוי במועדון, ובעקבות דין ודברים עם המנוח עמו לא הייתה לנאים היכרות מוקדמת, דחף הנאשם את המנוח ובהמשך הכה אותו שלוש מכות אגרוף באזורי הפנים והצוואר ולאחר מכן הכה אותו במכת אגרוף עצומתית נוספת בפנוי. כתוצאה מעוצמת המכחה, נפל המנוח לאחור וראשו הוטה במדרכה. הנאשם נמלט מהמקום. המנוח פונה לבית החולים ושלושה ימים לאחר מכן נקבע מותו בעקבות סיבוכים נלוים לחבלות הראש. במסגרת הסדר הטיעון, הצהירה המדינה שראה במעשה ההריגה כמעשה בעל יסוד נפשי של "קלות דעת" והוא הגבילה את עמדתה העונשית ל- 6 שנות מאסר בפועל. בית המשפט קבע מתחם הנע בין 54 חודשים מאסר ועד 9 שנים חדשני מאסר בפועל, פיצוי בסך 40,000 ₪ ומע"ת.

ת"פ (ח') 18-09-2019 **מדינת ישראל נ' פז'טנג** (23/12/2019) - הנאשם הורשע על יסוד הודהתו בעבירות של המתה בקלות דעת, תקיפה הגורמת חבלה ממשית והדחה בחקירה. הנאשם, פגש את המנוח באקראי והתפתח ביניהם יcioch בעקבותיו הכה הנאשם את המנוח באגרוף בראשו. המנוח נפל לארץ ואיבד את הכרתו. אדם שהיה במקום הכה את הנאשם בגבו והנאשם בתגובה הכה אותו בכתפו ובאגוף לפניו. כעבור מספר שניות, ניסה הנאשם לבצע פעולות החיהה במנוח, ביקש מהאדם הנוסף להזמין אמבולנס וביקש מהו האדם למסור למשטרת כי המנוח נפל מאופניו. המנוח פונה לבית החולים וכעבור מספר ימים נקבע מותו כתוצאה מחבלת ראש ודימומיים פנימיים. במסגרת הסדר הטיעון טענו הצדדים לטענה ענישה כאשר המדינה טענה למושך 6 שנים והגנה למושך 4 שנים, תוך שהסבירו כי הסדר זה נועז בקשישים ראייתיים. בית המשפט קבע מתחם ענישה אחד שנע בין 3 ועד 9 שנים מאסר בפועל לצד ענישה נלוית ופיצוי כספי והטיל על הנאשם 54 חודשים מאסר בפועל, פיצוי בסך 20,000 ₪ ומע"ת.

ת"פ (ב"ש) 36765-05-19 **מדינת ישראל נ' עתאייה** (27/5/2020) הנאשם הורשע על פי הודהתו בעבירה של המתה בקלות דעת, בכר שזכיר את המנוח דקירה אחת בירכו בחלוקת הפנימי, באמצעות סכין, במהלך קטטה. לאחר האירוע ניסה הנאשם לעזור למנוח, ככל יכולתו, והביאו לקבלת טיפול. במסגרת הסדר הטיעון הוסכם כי המדינה תען לעונש מאסר בן 5.5 שנים לצד ענישה נלוית והגנה תהיה חופשיה בטיעוניה. בית המשפט מצא שנוכח הסדר הטיעון אין מקום לקבוע מתחם ענישה ולآخر בחינת נסיבותו של הנאשם הטיל עליו 40 חודשים מאסר בפועל, מע"ת ופיצוי בסך 75,000 ₪.

-קביעת המתחם-

לኖוח נסיבות ביצוע העבירה, הפגיעה בערכים המוגנים ובהתחשב במידיניות הענישה שנקבעה במקרים שונים מהם ניתן להשליך גם לעניינו, מצאתי לקבוע מתחם הנע בין 4 ועד 8 שנים מאסר, לצד רכבי ענישה נלוית ופיצוי כספי למשפט המנוחה.

קביעת העונש המתאים

בעניינה של הנאשמה לא מצאת שמתקיימות נסיבות המצדיקות סטייה ממתחם הענישה שנקבע. וב"כ הצדדים אף לא טוענו לסתיהמאי אלו טעמים מיוחדים.

בהתאם המתחם שנקבע, אקבע את העונש המתאים לנאשמה תוך התחשבות בנסיבות שאין הקשור ביצוע העבירה, כלהלן:

הודההה של הנאשמה - הנאשמת הודהה בעובדות כתוב האישום שתוקן באופן משמעותי, לאחר הליך גישור שנערך בין הצדדים. הנאשמת נוטלת אחריות למעשה, וADBRAה האخر משתקף כי היא מצהה בכל ליבה, חשה ורגשי אשםה כבדים ומכה על חטא. הנאשמת סיפרה על יחס החברות הקרובים ששררו ביןיה לבין המנוחה, במשך שנים רבות ותיארה רגשות קשים שלילויים אותה מאז נודע לה על מות המנוחה ועד היום.

Uberה הפלילי של הנאשמת איננו מבוטל, חלקו בעבירות אלימות, והנאשמת ריצהה בעבר עונשי מאסר. עם זאת, נודעת חשיבות לכך שמדובר בהרשעות שהתיישנו, כאשר האחרונה משות 2009 ומתיחסת לעבירות שביצעה הנאשמת בשנות 2005. מאז, ועד למעצרה, המשיכה הנאשמת לנוהל אורח חיים שלו, בשל התמכרותה לسمים ונסיבות חייה שפורטו בהרחבה בחוות הדעת, אולם למרות האמור, לא נפתחו לחובתה תיקים נוספים.

שני הצדדים התיחסו בטיעוניהם, ולא בצד, באריכות לנסיבות האישיות החיריגות של הנאשמת, לרבות נסיבותה המשפחתיות וילדותה הקשה,חוויות טראומטיות ופגעניות שחוויתה מגיל צעיר והופיעו עליה ועל האופן בו ניהלה את חייה. איתרעו מזלה של הנאשמת, וגם בשנות בגרותה שבה נפגעה פגיעות קשות, מהן התקשתה להשתקם בכוחות עצמה. בעקבות הפגיעה שחוויתה, הוסיף מצבה להידדר לכדי שימוש אינטנסיבי בסמים, מצב נפשי ירוד, וניהול אורח חיים שלו ופגעני - הכל כמפורט בהרחבה בחוות הדעת (במ/2).

מאז מעצרה, מפגינה הנאשמת מוטיבציה לעורוך שניינו חיובי בחיה, והוא רואה בתקופת שהויה תחת משמרות שב"ס כהזמנות שיקומית. חוות הדעת שהוגשה מטעם הגנה (במ/2) מעלה כי גורמי שב"ס מדוחים על תפקוד חיובי, תקין ויציב של הנאשמת בתקופת המעצר, כי היא מושלבת בעבודה בתפקידים השמורים, הרגיל, לשפטות מטפלות, ובנוסף משתתפת בטיפול רפואי וקובוצתי וczpoה להשתלב בקבוצה טיפולית נוספת, "יעודית לעבירות אלימות. הנאשמת עברה גמילה פיזית קשה ביותר ומאז הפחתה משמעותית במינון תחליף הסם ומשתתפת בקבוצות טיפול בתחום. הנאשמת מביעה רצון להסתיע שב"ס לצורך שיקום חייה, כפי שהשתקף גם בדברה האחרון בבית המשפט.

בשים לב לנסיבותה האישיות של הנאשמת, Uberה הפלילי שאمنם רלוונטי, אך התיישן, להודיעתה בהזמנות ראשונה, הייתה בתהילך מוקדם במתokin הכליה ובהתאם עמדת משפטה המנוחה העומדת לנגד עיני - ראוי למקם את עונשה של הנאשמת בקרוב לרגע התיכון של המתחם אותו קבועי.

לאור כל האמור, ראוי לגזור על הנאשמת את העונשים הבאים:

- א. מאסר בפועל למשך 54 חודשים החל מיום מעצרה בתאריך 18/11/2021.
- ב. מאסר למשך 9 חודשים אותו לא תרצה הנאשמת, אלא אם תעבור במהלך שלוש שנים מיום שחרורה העבירה בה הורשעה וכן עבירה אלימות מסווג פשע.
- ג. פיצוי כספי בסך 40,000 ₪, שישולם למשפחה המנוחה בהתאם לשיקול דעת המאשמה. הפיצוי יופקד עד ליום 1/3/23.

זכות ערעור תוך 45 ימים כדין.

ניתן היום, י' כסלו תשפ"ג, 04 דצמבר 2022, במעמד הצדדים.